

Rapport 4. kvartal 2016

Eika Gruppen

4. kvartal 2016

- Resultat før skatt på 120 millioner kroner (174).
- Premievekst f.e.r. på 2,4 prosent.
- Provisjoner til distributører 141 millioner kroner (116).
- Combined ratio 82,2 prosent (72,6) – antall storskader på nivå med fjoråret, men høyere utbetalinger per skade.
- Egenkapitalavkastning 17,4 prosent (24,1)

Januar - desember 2016

- Resultat før skatt på 509 millioner kroner (496).
- Omsetningsvekst på 6,9 prosent (7,5).
- Premievekst f.e.r. på 3,4 prosent.
- Utlånsvekst på 5,6 prosent.
- Provisjoner til distributører 508 millioner kroner (445).
- Combined ratio 84,0 prosent (80,5) - moderat nivå av storskader, men noe høyere skadefrekvens.
- Avvikling av ytelsesbaserte pensjonsordninger ga en positiv engangseffekt på 17 millioner kroner
- Generell spreadinggang har bidratt til positiv inntekter fra verdipapirer på 26 millioner kroner (-38).
- Utdeling fra Visa-transaksjonen inntektsført med 35 millioner kroner.
- Økning i mislighold til 3,2 prosent (2,3), men tapskostnader fortsatt på et moderat nivå.
- Egenkapitalavkastning 19,1 prosent (19,2)

Hovedtall

Resultat

Beløp i tusen kroner	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Helår 2016	Helår 2015
Netto renteinntekter	113 203	104 430	437 390	396 383
Netto premieinntekter	488 736	477 530	1 905 866	1 842 982
Netto andre inntekter	82 545	105 263	322 409	254 215
Netto driftsinntekter	684 484	687 223	2 665 665	2 493 580
Erstatningskostnader	285 308	265 031	1 249 597	1 182 223
Driftskostnader	266 230	234 165	853 547	774 054
Resultat før tap og nedskrivninger	132 946	188 027	562 521	537 303
Tap og nedskrivninger på utlån og andre fordringer	12 834	13 736	53 617	41 251
Resultat før skatt	120 112	174 291	508 904	496 052
Skattekostnad	23 155	54 185	114 910	142 355
Resultat etter skatt	96 957	120 106	393 994	353 697

Balanse

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015
Brutto utlån til kunder	4 048 927	3 834 598
Verdipapirer	4 051 807	4 049 615
Innskudd fra kunder	4 529 076	4 049 614
Forsikringstekniske avsetninger	3 411 577	3 244 597
Egenkapital	1 952 529	1 861 348
Forvaltningskapital	12 019 868	11 505 357

Nøkkeltall

	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Helår 2016	Helår 2015
Forsikringsvirksomheten				
Combined ratio f.e.r.	82,2 %	72,6 %	84,0 %	80,5 %
Skadeprosent f.e.r.	58,4 %	55,5 %	65,6 %	64,1 %
Kostnadsprosent f.e.r.	23,9 %	17,1 %	18,4 %	16,4 %
Avviklingsgevinster i mill.kr.	34	54	126	117
Porteføljeavkastning (ann.)	0,9 %	0,9 %	2,6 %	1,6 %
Finansieringsvirksomheten				
Rentenetto			7,2 %	6,5 %
Kostnads/inntektsforhold			48,0 %	55,3 %
Mislighold i prosent av brutto utlån			3,2 %	2,3 %
Tap i prosent av gj.snitt utlån			1,3 %	1,1 %
Sparing og plassering				
Portefølje til forvaltning i mill.kr.			31 407	28 446
Antall spareavtaler			91 868	76 004
Eiendomsmevling				
Antall boligformidlinger	2 108	1 977	9 133	8 924
Antall kjedekontorer og filialer			66	63
Konsern				
Ren kjernekapitaldekning - selskaper underlagt baselregulering 1			15,9 %	18,5 %
Solvensmargin - selskap underlagt solvensregulering 2			155 %	160 %
Annualisert egenkapitalavkastning 3	17,4 %	24,1 %	19,1 %	19,2 %
Resultat per aksje			16,26	14,55
Utbytte per aksje			12,50	7,50

1 Delkonsern bestående av morselskapet, Eika Kreditbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendom. Nye beregningsregler fra 2016 gjør at tallene ikke er direkte sammenlignbare.

2 Selskap underlagt solvensregulering er Eika Forsikring

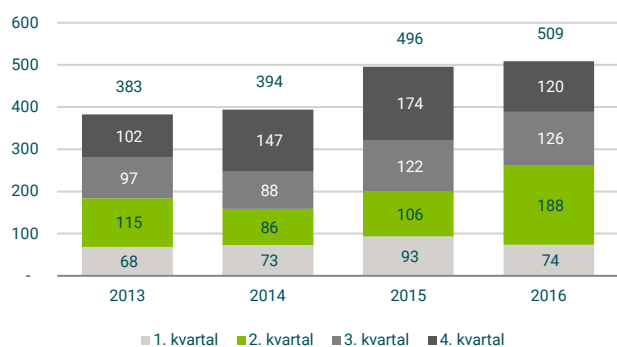
3 Egenkapitalavkastning 2015 er omarbeidet etter endring i regnskapsregler 1. januar 2016.

Rapport fjerde kvartal og året 2016

Resultat- og balanseutvikling konsern

Eika Gruppen fikk et resultat før skatt på 120 millioner kroner i kvartalet, mot 174 millioner kroner i samme kvartal i fjor, og for året et resultat på 509 millioner kroner (496). Resultatet etter skatt på 394 millioner kroner (354) ga en egenkapitalavkastning på 19,1 prosent (19,2).

Resultat før skatt
Millioner kroner

Netto driftsinntekter

Konsernets driftsinntekter i 2016 utgjorde 2,7 milliarder kroner (2,5), en økning på 6,9 prosent. For fjerde kvartal isolert var netto driftsinntekter på nivå med fjoråret. Økningen gjennom året kommer i første rekke fra økt rentenetto, økte netto provisjoner samt verdiendring og gevinst/tap på verdipapirer. I inntektene inngår inntektsføring av 35 millioner kroner i andre kvartal knyttet til VISA Europe-transaksjonen.

Det har vært en positiv utvikling i konsernets netto renteinntekter gjennom 2016, hovedsakelig som følge av høyere utlånsvolum og lavere finansieringskostnader. Sammenlignet med fjoråret er økningen på 10,3 prosent.

Premieinntekter for egen regning økte i fjerde kvartal med 2,3 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. For året samlet har det vært en økning på 3,4 prosent. Porteføljevekst innen flere kundesegmenter sammen med ordinær pris- og indeksregulering har bidratt til denne økningen.

Konsernets provisjonsinntekter utgjorde i kvartalet 122 millioner kroner (116) og 457 millioner kroner (413) totalt for året. Det har vært en økning i provisjoner fra reassurandørene og fra forvaltning av investeringsporteføljer. Samtidig har nye regler for formidlingsgebyrer for kort, som trådte i kraft fra 1. september 2016, medført reduserte gebyrinntekter for kortvirksomheten, spesielt i fjerde kvartal.

Distributørprovisjoner utgjorde 508 millioner kroner (445) og i fjerde kvartal isolert 141 millioner kroner (116). Allianssebankene er konsernets fremste distributører og deres økte salg medførte økte distributørprovisjoner.

Konsernet hadde et positivt resultat fra verdipapirer på 26 millioner kroner mot et tap på 38 millioner kroner i 2015. I kvartalet var det et positivt bidrag på 6 millioner kroner (-14). Etter en negativ utvikling i først kvartal har de påfølgende kvartalene vist en positiv utvikling for

aksjefondene. Kreditspreadene har generelt vært fallende gjennom året, noe som har gitt en positiv utvikling for rentepapirene.

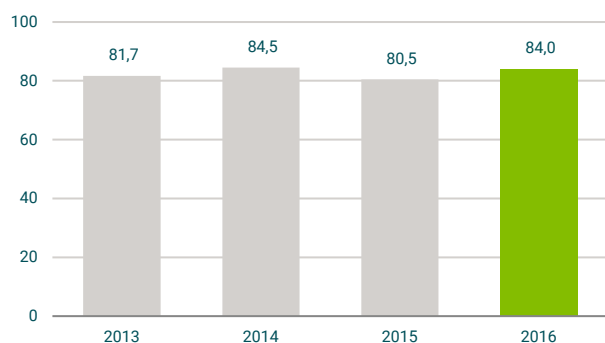
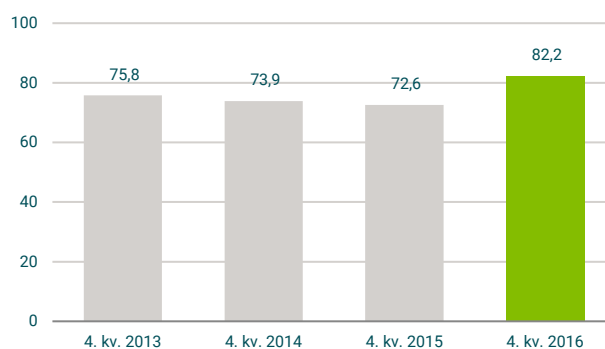
Inntektene fra eiendomsmeglingsvirksomheten var på nivå med fjoråret. Kjedekontorene i Aktivkjeden omsatte fra januar til desember 2,3 prosent flere boliger enn i 2015, mens det for bransjen samlet var 3,1 prosent færre solgte boliger.

Skader, skadefrekvens og avviklingsgevinster

Forsikringsvirksomheten har hatt et moderat nivå på storskader, men noe økt skadefrekvens sammenlignet med 2015. Skadeprosent for egen regning var i kvartalet 58,4 (55,5) og for året totalt 65,6 (64,2).

Avviklingsgevinster for egen regning utgjorde i kvartal 34 millioner kroner (54). Avviklingsgevinster for året utgjorde 126 millioner kroner (117). I forbindelse med innføring av Solvens II 1. januar 2016 opphørte minstekrav til forsikringstekniske avsetninger. I det akkumulerte avviklingsresultatet inngår en gevinst på 24 millioner kroner knyttet til oppløsning av denne.

Combined ratio
Prosent

Driftskostnader

Konsernets samlede driftskostnader utgjorde i kvartalet 266 millioner kroner (234) og samlet for året 854 millioner kroner (744). Kostnadsøkningen har blant annet sammenheng med økning i antall ansatte, hovedsakelig knyttet til utvikling og lansering av nye digitale løsninger, strategiske prosjekter og leveranser til bankene. Videre har flere av virksomhetsområdene hatt høyere kostnader i forbindelse med systemkonverteringer og sanering av tidligere IT-investeringer.

Konsernets ytelsesbaserte pensjonsordninger ble avvirket med virkning fra 1. juli 2016. Alle ansatte inngår nå i innskuddsordninger. Avviklingen av ytelsesordningene ga en positiv engangseffekt på resultatet med 17 millioner kroner.

Antallet ansatte i konsernet ved utgangen av 2016 var 486 mot 434 ett år tidligere.

Tap på utlån

Tapkostnadene har økt sammenlignet med tidligere perioder, men er fortsatt på et moderat nivå. Økningen har i første rekke sammenheng med høyere avsetninger for mislighold. Tap på utlån var i kvartal 13 millioner kroner (14) og for året totalt 52 millioner kroner (41). Tap i prosent av brutto utlån var 1,3 prosent (1,1) og utgjør et mer normalisert nivå.

Balanseposter

Konsernet samlede forvaltningskapital var ved utgangen av 2016 på 12 milliarder kroner mot 11,5 milliarder kroner ved utgangen av 2015. Tabellen nedenfor viser hovedtall fra konsernets balanse.

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015
Innskudd i banker og sentralbank	1 549 794	1 406 711
Brutto utlån til kunder	4 048 927	3 834 598
Verdipapirer	4 052 807	4 049 615
Innskudd fra kunder	4 529 076	4 049 614
Forsikringstekniske avsetninger	3 411 577	3 244 597
Ekstern gjeld	1 002 185	1 349 674
Egenkapital	1 952 529	1 861 348
Forvaltningskapital	12 019 868	11 505 357

Brutto utlån til kunder var ved utgangen av året på 4,0 milliarder kroner. Veksten gjennom 2016 var på 214 millioner kroner og fordeler seg på salgspantlån, leasing og kredittkort.

Innskudd fra kunder utgjorde ved utgangen av året 4,5 milliarder kroner. Dette representerer en økning på 479 millioner kroner i løpet av året. Innskuddsdekningen var på 112 prosent (106).

Konsernets samlede verdipapirportefølje var på 4,1 milliarder kroner. Porteføljen består av obligasjoner, rentefond og aksjefond samt strategiske aksjeinvesteringer. Den vesentligste delen av porteføljen er norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Ved utgangen av tredje kvartal utgjorde plasseringer i obligasjoner og rentefond 3,6 milliarder kroner.

Konsernet egenkapital er omarbeidet som følge av at kravet om sikkerhetsavsetning for norske skadeforsikringsselskap bortfalt med innføring av Solvens II og ny årsregnskapsforskrift fra januar 2016. Sikkerhetsavsetningen per 31. desember 2015 på 281 millioner kroner, ble overført til annen egenkapital. Finansdepartementet har ikke endelig besluttet skattemessig behandling og på bakgrunn av det er det valgt avsette for en beregnet, utsatt skattekostnad knyttet til den tidligere sikkerhetsavsetningen. Sammenligningstall er omarbeidet.

Fellestjenester, drift og utvikling

Eika Gruppen utvikler og leverer fellesløsninger på en rekke områder til lokalbankene i Eika Alliansen, samarbeidende selskaper og konsernets egne virksomhetsområder. Formålet er å oppnå høyere kvalitet på leveransene til en lavere kostnad, gjennom stordriftsfordeler og større fag- og kompetansemiljøer.

Eika Gruppens strategi om å styrke lokalbankene medfører at virksomhetsområdet øker i omfang, særlig innenfor IT og digital

utvikling. Virksomheten er i all vesentlighet basert på kostnadsdekning.

Raskere takt i utvikling og lansering av nye digitale løsninger for Eika Alliansen samt økt omfang av tjenester til bankene og samarbeidende selskaper ga en økningen i leveransene. Totalt ble det levert tjenester for 333 millioner kroner mot 313 millioner kroner året før.

Leveranser av fellestjenester, drift og utvikling:

Beløp i tusen kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	Helår 2016	Helår 2015
Leveranser til alliansebankene	71 701	61 284	244 646	226 259
Leveranser konsern/samarb.selskap	19 377	21 029	80 461	74 389
Andre driftsinntekter	4 783	2 183	8 301	12 535
Totale leveranser	95 861	84 496	333 408	313 183

Forsikring

Eika Forsikring tilbyr skadeforsikringsprodukter til privatpersoner, landbruk og småbedrifter samt ettårige personforsikringsprodukter til privatmarkedet. Salg av selskapets produkter skjer gjennom bankene i Eika Alliansen, samt andre utvalgte distributører.

Innovasjonstakten i forsikringsbransjen er høy, med nye digitale selvbetjeningsløsninger, bedre løsninger for kundedialog og effektivisering av den operasjonelle driften. Eika Forsikring arbeider med å utvikle gode digitale løsninger som gjør kundenes hverdag enklere og styrker bankenes posisjon som ledende på personlig og omsorgsfull kundebehandling til folk flest og lokalt næringsliv.

Selskapet fikk i fjerde kvartal et resultat før skatt på 118 millioner kroner (179) og for året totalt 395 millioner kroner (449). Resultat etter skatt på 303 millioner kroner (326) ga en egenkapitalavkastning på 25,8 prosent (28,2).

Resultat og nøkkeltall for Eika Forsikring:

Beløp i tusen kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	Helår 2016	Helår 2015
Premieinntekter f.e.r.	488 736	477 530	1 905 866	1 842 982
Andre forsikr.relaterte inntekter	6 462	20 951	21 705	42 418
Erstatningskostnader f.e.r.	285 308	265 031	1 249 597	1 182 224
Forskr.relaterte driftskostnader	116 659	81 641	351 069	302 108
Netto inntekter fra investeringer	28 150	27 333	79 662	46 953
Andre inntekter og kostnader	(3 246)	(618)	(11 961)	592
Resultat før skatt	118 135	178 524	394 606	448 613
Combined ratio f.e.r.	82,2 %	72,6 %	84,0 %	80,5 %
Skadeprosent f.e.r.	58,4 %	55,5 %	65,6 %	64,1 %
Kostnadsprosent f.e.r.	23,9 %	17,1 %	18,4 %	16,4 %
Porteføljjeavkastning (ann.)	3,5 %	3,7 %	2,6 %	1,6 %
Solvensmargin	-	-	155 %	160 %
Egenkapitalavkastning (ann.)	29,5 %	42,1 %	25,8 %	28,2 %
Avviklingsgevinster/(tap) i mill.kr.	34	54	126	117
Antall rapp. storskader > 2 mill.kr.	6	8	41	36

Resultatet gjenspeiler et moderat nivå av storskader, men noe økt skadefrekvens sammenlignet med 2015. Økt skadefrekvens har i første rekke sammenheng med værforholdene, spesielt i første kvartal. Skadeprosent for egen regning var 65,6 (64,2) og i fjerde kvartalet isolert på 58,4 (55,5).

Selskapet resultatførte i fjerde kvartal avviklingsgevinster for egen regning på 34 millioner kroner (54). Avviklingsgevinster for året utgjorde 126 millioner kroner (117). I forbindelse med innføring av Solvens II 1. januar 2016 opphørte minstekrav til forsikringstekniske avsetninger. I det akkumulerte avviklingsresultatet inngår en gevinst på 24 millioner kroner knyttet til oppløsning av denne. Den underliggende lønnsomheten i porteføljen er god. Over tid har det

vært en nedadgående trend med færre antall meldte personskader for motor.

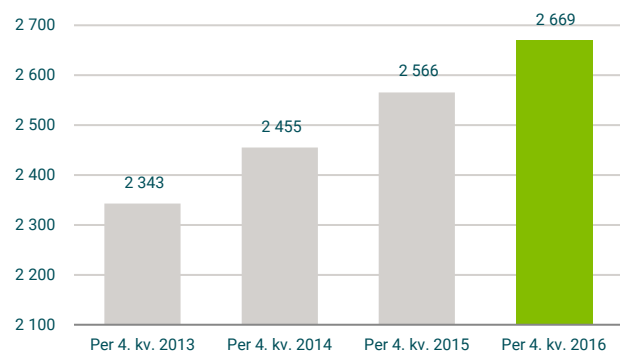
Selskapet hadde en kostnadsprosent for egen regning på 23,9 (17,1) i fjerde kvartal og akkumulert 18,4 (16,4). Økningen i kostnadsprosent sammenlignet med tidligere perioder kommer hovedsakelig som følge av økte kostnader til IT-investeringer, digitaliseringsprosjekter, strategiske prosjekter og økte provisjoner til distributørene. En del av kostnadsøkningen i fjerde kvartal skyldes engangskostnader i forbindelse med systemkonvertering.

Selskapet har hatt en vekst i porteføljen innenfor flere bransjer, og sammen med ordinær prisregulering har dette bidratt til økte premieinntekter. Bestandspremien utgjorde ved utgangen av 2016 2,7 milliarder kroner, en vekst på 4,0 prosent siden sist årsskifte.

Veksten i bestandspremie er påvirket av at distribusjonsavtalen med OBOS opphørte 1. januar 2016. Justert for avgangen av OBOS-porteføljen var veksten i bestandspremien på 6,8 prosent.

Bestandspremie

Millioner kroner

Selskapets hadde ved utgangen av 2016 en verdipapirportefølje på 3,2 milliarder kroner bestående av obligasjoner, rentefond og aksjefond. Den vesentligste delen av porteføljen består av investeringer i norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Aksjeandelen var ved utgangen av kvartalet 7,2 prosent. Netto inntekter fra investeringer utgjorde i kvartalet 28 millioner kroner (27) og akkumulert 80 millioner kroner (47) som tilsvarer en porteføljeavkastning på 2,6 prosent. En generell spreadinngang har gitt positiv utvikling for rentepapirene, og etter et negativt første kvartal har også aksjefondene vist en positiv utvikling.

Ved implementering av ny årsregnskapsforskrift 1. januar 2016 bortfalt det særnorske kravet om sikkerhetsavsetning for skadeforsikringsselskaper. Selskapets sikkerhetsavsetning per 31. desember 2015 på 281 millioner kroner ble overført til annen egenkapital etter avsetning for beregnet utsatt skatt.

Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Eika Forsikring beregner tapspotensiale og kapitalkrav etter standardmetoden, som definert i Solvens II forskriften. Ved utgangen av 2016 hadde selskapet har en solvensmargin på 155 prosent.

Finansiering

Eika Gruppen leverer finansierings- og betalingsløsninger til lokalbankene gjennom Eika Kredittdbank. Eika Kredittdbanks produkter består av leasing, salgspantlån, kredittkort samt andre kortprodukter

som selskapet administrerer. Selskapet har bankkonsesjon og tilbyr også innskuddskonti i nettbanken Sparesmart.no

Selskapet oppnådde et resultat før skatt på 159 millioner kroner (103) og i fjerde kvartal isolert 28 millioner kroner (25). Resultatforbedringen skyldes i all vesentlighet høyere utlånsvolum og lavere finansieringskostnader. I resultatet inngår også en engangseffekt i form av inntektsføring av 35 millioner kroner fra Visa-transaksjonen i andre kvartal. Resultat etter skatt på 127 millioner kroner ga en egenkapitalavkastning på 17,9 prosent (11,7).

Resultat og nøkkeltall for Eika Kredittdbank:

Beløp i tusen kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	Helår 2016	Helår 2015
Netto renteinntekter	104 857	94 691	405 646	353 581
Netto provisjoner	(16 183)	(6 463)	(40 303)	(31 148)
Inntekt fra verdipapirer	(176)	599	38 005	(1 561)
Andre inntekter	756	861	1 778	2 014
Netto driftsinntekter	89 254	89 688	405 126	322 886
Driftskostnader	48 365	51 345	194 369	178 536
Resultat før tap og nedskr.	40 889	38 343	210 757	144 350
Tap og nedskr. på utlån	12 598	13 804	52 126	41 081
Resultat før skatt	28 291	24 539	158 631	103 269
Brutto utlån til kunder			4 048 928	3 834 598
Innskudd fra kunder			4 529 075	4 049 614
Forvaltningskapital			5 847 691	5 462 453
Rentenetto (annualisert)			7,2 %	6,5 %
Kostnad-/inntektsforhold			48,0 %	55,3 %
Mislighold i prosent av brutto utlån			3,2 %	2,3 %
Tap i prosent av brutto utlån			1,3 %	1,1 %
Egenkapitalavkastn			17,9 %	11,7 %
Ren kjernekapitaldekning			15,7 %	15,6 %
Ansvarlig kapitaldekning			19,0 %	17,9 %

Netto renteinntekter utgjorde for kvartalet 105 millioner kroner (95) og for året 406 millioner kroner (354), en økning som hovedsakelig kommer fra vekst innenfor kortområdet og lavere finansieringskostnader.

Netto provisjonsinntekter er lavere enn fjoråret. Nye regler for formidlingsgebyrer trådte i kraft fra 1. september 2016 og regelendringen har medført reduserte gebyrinntekter for kortvirksomheten, spesielt i fjerde kvartal. Provisjonskostnadene var på samme nivå som i fjor. Økte distributørprovisjoner oppveies av reduserte kostnader etter avviklingen av det tidligere fordelsprogrammet for kredittkortkunder.

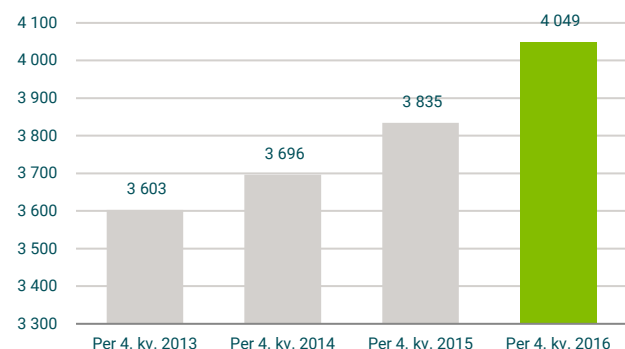
Selskapet har en verdipapirportefølje bestående av obligasjoner og rentefond. Verdiutviklingen i porteføljen var stabil i kvartalet. Positiv finansavkastning for året skyldes den generelle spreadinngangen i markedet i første halvår.

Driftskostnadene utgjorde 48 millioner kroner (51) i kvartalet og 194 millioner kroner (179) for året. Kostnadsøkningen skyldes i hovedsak økte IT-kostnader, kostnader i forbindelse med konvertering av kortporteføljen fra Visa til Mastercard Gold og avviklingskostnader knyttet til den svenske filialen.

Ved utgangen av fjerde kvartal var netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer 88 millioner kroner (66). Økningen skyldes hovedsakelig økt brutto mislighold innenfor kortvirksomheten. Det er en generell økning i antall misligholdte forbrukslån og kredittkort som også påvirker misligholdsutviklingen i selskapet. Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 3,2 prosent av utlånsporteføljen, en økning på 0,9 prosentpoeng fra året før. Tapskostnadene i kvartal var på 13 millioner kroner (14) og for året 52 millioner kroner (41).

Brutto utlån til kunder var ved utgangen av året på 4 milliarder kroner. Det har vært en vekst, med god underliggende drift, i utlånsporteføljen på 214 millioner kroner siste 12 måneder. Veksten fordeler seg på kredittkort med 70 millioner kroner, salgspantlån med 96 millioner kroner og leasing med 48 millioner kroner. Innskudd fra kunder har i samme periode økt med 479 millioner kroner. Ved utgangen av året var innskuddsdekningen 112 prosent.

Brutto utlån
Millioner kroner

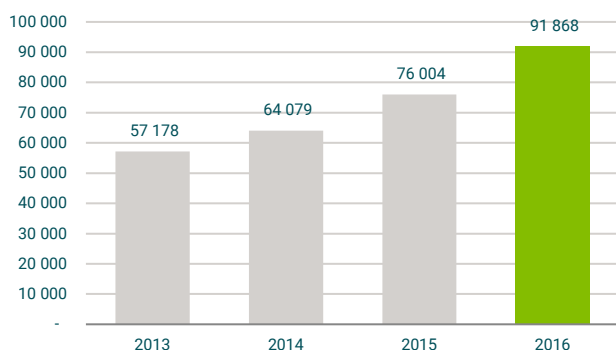
Selskapet hadde ved utgangen av 2016 ren kjernekapitaldekning på 15,7 prosent og ansvarlig kapitaldekning på 19,0 prosent. Selskapets soliditet er tilfredsstillende og må sees i sammenheng med forventet vekst og konsernets samlede kapitalstatus.

Sparing og plassering

Eika Kapitalforvaltning bidrar i stor grad til veksten innen langsiktig sparing og plassering hos lokalbankens kunder. Selskapets produkt- og tjenestetilbud består av verdipapirfond, innskuddspensjon og aktiv forvaltning av diskresjonære porteføljer. Alliancebankene er selskapets viktigste distribusjonskanal.

Eika Kapitalforvaltning tilbyr lokalbankene i Eika Alliansen agentavtale slik at deres autoriserte finansielle rådgivere (AFR) kan tilby bankenes kunder investeringsrådgiving. Den sterke veksten selskapet har opplevd de siste kvartalene ble også videreført i fjerde kvartal 2016. Antall aktive spareavtaler økte til 92.000. Andelen av nye spareavtaler og engangstegninger som kommer fra digitale kanaler viste en sterk vekst i kvartalet, men den positive utviklingen i tegningsvolum fra selskapets agenter ble også videreført.

Spareavtaler
Antall

I fjerde kvartal var avkastningen på Oslo Børs sterk, hovedsakelig drevet av forventninger om høyere oljepris. Tilsvarende børsutvikling så vi i Norden og globalt.

Kredittmarkedet avsluttet det gode året med videre spreadinngang. Dette medførte at selskapets kredittfond leverte en veldig god avkastning i perioden.

Effekten av høyere renter internasjonalt fortsatte å sette sitt preg på lange renter i Norge og resulterte til at obligasjonsfondet var marginalt ned i fjerde kvartal. Volatiliteten som følge av geopolitisk usikkerhet og årsavslutningseffektene hadde begrenset effekt på «Investment Grade» markedet og pengemarkedsfondene hadde en god avkastning i forhold til indeks i fjerde kvartal. 8 av selskapet 13 verdipapirfond leverte avkastning foran sin referanseindeks i kvartalet.

Fondenes avkastning hittil i år, per 31. desember 2016 mot referanseindeks

	Fondets avkastning	Referanseindeks	Mer/mindre avkastning
Eika Norden	-4,45 %	-3,06 %	-1,39 %
Eika Spar	5,42 %	8,90 %	-3,48 %
Eika Global	2,04 %	4,84 %	-2,80 %
Eika Alpha	8,97 %	12,06 %	-3,10 %
Eika Utbytte	23,68 %	4,06 %	19,62 %
Eika Norge	13,15 %	11,50 %	1,65 %
Eika Pensjon	3,30 %	5,37 %	-2,08 %
Eika Balansert	3,85 %	-0,96 %	4,81 %
Eika Likviditet	1,64 %	0,54 %	1,10 %
Eika Pengemarked	1,83 %	0,54 %	1,30 %
Eika Sparebank	2,03 %	0,54 %	1,49 %
Eika Obligasjon	2,19 %	0,44 %	1,74 %
Eika Kreditt	10,30 %	0,53 %	9,77 %

Selskapet tilbyr forvaltning av likviditetsporteføljer for bankene. Ved utløpet av fjerde kvartal var 75 prosent av eierbankene kunder på dette produktet.

Det er sterk vekst i markedet for innskuddspensjon. Eika Kapitalforvaltning har styrket sin satsning innenfor dette forretningsområdet og har opplevd god vekst både i kvartalet og i 2016 samlet. Distribusjonssamarbeidet med Eika-bankene fungerer godt. Grunnlaget for videre vekst vurderes som godt.

Selskapet har hatt en positiv resultatutvikling i 2016 og oppnådde et resultat før skatt på 13 millioner kroner (10) i fjerde kvartal og 40 millioner kroner (30) for 2016. Selskapets inntekter for 2016 var 10 millioner kroner høyere enn for 2015, mens samlede driftskostnader var på nivå med fjoråret.

Resultat og nøkkeltall – Eika Kapitalforvaltning:

Beløp i tusen kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	Helår 2016	Helår 2015
Driftsinntekter	39 388	35 685	134 695	124 555
Driftskostnader	26 557	26 451	94 716	94 439
Driftsresultat	12 831	9 234	39 979	30 116
Netto finansposter	661	442	262	(121)
Resultat før skatt	13 492	9 676	40 241	29 995
Portefølje til forvaltning i mill.kr.			31 407	28 446
Antall spareavtaler			91 868	76 004
Egenkapitalavkastning			60,3 %	46,1 %
Kapitaldekning			12,5 %	14,5 %

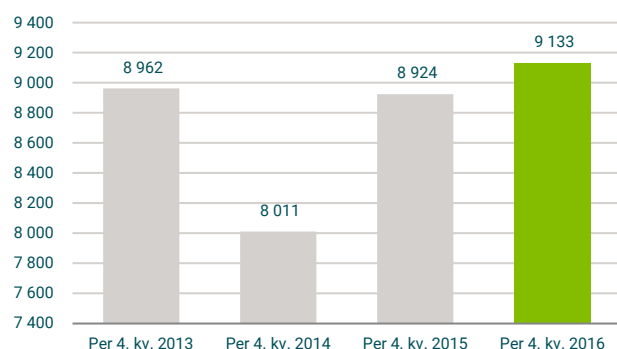
Eiendomsmegling

Aktiv er en av Norges sterkeste merkevarer innen eiendomsmegling med mer enn 30 år i markedet. Kjeden har 66 kontorer og avdelinger, og er etablert fra Mosjøen i nord til Lyngdal i sør. Majoriteten av kjedekontorene er etablert i tett samarbeid med lokalbankene i Eika Alliansen. Dette gir kjeden et godt grep om lokalbankenes markeder og mulighet for tett kundeoppfølging sammen med lokalbankene. Aktiv ble i 2016, for 6. år på rad, kåret til å ha Norges mest tilfredse boligkunder i Norsk Kundebarometer sin tilfredshetsmåling.

Kjedekontorene i Aktivkjeden omsatte fra januar til desember 2,3 prosent flere boliger enn i tilsvarende periode i fjor. For bransjen var det 3,1 prosent færre solgte boliger.

Boligformidlinger

Antall

Selskapet fikk et resultat 4 millioner kroner (7) for 2016. Resultatet er påvirket av at regnskapet i 2016 ble belastet med høye engangskostnader.

Resultat og nøkkeltall – Aktiv Eiendomsmegling:

Beløp i tusen kroner	4. kv. 2015	4. kv. 2016	Helår 2015	Helår 2016
Driftsinntekter	10 859	10 417	44 815	44 076
Driftskostnader	10 264	8 803	40 232	36 938
Driftsresultat	595	1 614	4 583	7 138
Netto finansposter	7	3	(768)	(146)
Resultat før skatt	602	1 617	3 815	6 992
Antall kontorer og filialer			66	63
Antall formidlinger	2 108	1 977	9 133	8 924

Eika Gruppen AS

Eika Gruppen AS er morselskapet i finanskonsernet. En del av virksomheten i selskapet er leveranser av fellesløsninger til bankene, samarbeidende selskaper og til datterselskapene. Netto driftsinntekter utgjorde 826 millioner kroner (756) for årets fire kvartaler samlet. I inntektene inngår inntekter fra eierinteresser i datterselskaper med 495 millioner kroner (472).

Samlede driftskostnader utgjorde 419 millioner kroner (376). Netto rentekostnader var på 10 millioner kroner, som er på nivå med fjoråret.

Morselskapet hadde ved utgangen av året innlån fra kredittinstitusjoner og obligasjonsmarkedet på til sammen 476 millioner kroner. Innlånene fra obligasjonsmarkedet er hovedsakelig benyttet til hybridkapital og til finansiering av Eika Kredittbank. Det forventes

at fremtidige låneopptak i større grad vil gjøres direkte av Eika Kredittbank.

Likviditet

Konsernets likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Likviditetsbehovet er dekket ved en spredning på innlån fra kapitalmarkedet, gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder. Innskudd fra kunder var ved utgangen av 2016 på 4,5 milliarder kroner, som ga en innskuddsdekningen på 112 prosent. Konsernet har balanseført likviditet på 5,4 milliarder kroner bestående av bankinnskudd uten løpetid på 1,5 milliarder kroner, rentepapirer med fast avkastning, aksje- og rentefond på til sammen 3,9 milliarder kroner. Plasseringene er hovedsakelig i banker med god rating og i instrumenter med lav risiko og høy grad av likviditet, dvs. statspapirer, obligasjoner med fortrinnsrett, kommunepapirer og verdipapirfond.

Risikoforhold

Konsernets vesentligste risiko er kreditt- og motpartsrisiko, hovedsakelig i forbindelse med objektsfinansiering og usikret kreditt knyttet til utstedelse av kredittkort samt fordringer på forsikringskunder og reassurandører. I tillegg kommer bankinnskudd, plasseringer i obligasjoner og øvrige fordringer.

Konsernets forsikringsrisiko er knyttet til virksomheten innen skade- og helseforsikring, og hvorvidt forsikringspremier og reserver er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene overfor forsikringstagerne. For å redusere risikoen kjøper forsikringsvirksomheten reassurans. Reassuransprogrammet fastsettes med bakgrunn i forretningsmål og risikoappettitt.

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Konsernets eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til kreditt- og finansieringsvirksomheten.

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliance-risiko, omdømme risiko og juridisk risiko. Klarhet i arbeidsdeling, roller og ansvar, effektive prosesser samt hensiktsmessig kontroll og lederoppfølging reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernet har tegnet forsikringer og utarbeidet beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner og sikre forretningskontinuitet.

Det er ingen vesentlige endringer i risikobildet ved utgangen av 2016 sammenlignet med omtalen i årsrapporten for 2015. For nærmere beskrivelse av finansiell risiko henvises det til konsernets årsrapport.

Soliditet og regulatoriske forhold

Eika Gruppen er en tverrsektoriell finansiell gruppe med både bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet, og er dermed underlagt både CRD IV- og Solvens II-regelverket, i tillegg til reglene om konsolidering i tverrsektorielle grupper (konglomeratreglene).

Finansielle grupper med omtrent like mye bank- som forsikringsvirksomhet, såkalte balanserte grupper, slik som Eika Gruppen, skal i utgangspunktet bare underlegges forskriften om konsolidering mv. i tverrsektorielle grupper (konglomeratreglene). Finansdepartementet har gitt Finanstilsynet hjemmel til å pålegge ytterligere rapportering ut i fra soliditets- eller tilsynsmessige hensyn. Finanstilsynet fattet i mai 2016 vedtak om at Eika Gruppen på solo- og konsolidert basis skal underlegges CRD IV-regelverket.

Regulering CRD IV

Eika Gruppen rapporterer fra 2016 kapitaldekning for et CRD IV-delkonsern bestående av morselskapet, finansieringsvirksomheten og verdipapirvirksomheten med fradrag i ansvarlig kapital for investeringen i forsikringsvirksomheten.

Delkonsernnet omfatter Eika Gruppen AS, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. Per 31. desember 2016 hadde delkonsernnet en ren kjernekapitaldekning på 15,9 prosent, kjernekapitaldekning på 17,5 prosent og ansvarlig kapitaldekning på 19,5 prosent.

Regulering Solvens II

Det nye solvensregelverket Solvens II, ble innført fra 1. januar 2016. Naturskadekapitalen regnes etter Solvens II, som en del av bufferkapitalen. Det er ikke avklart hvordan avsetningen til garantiordningen skal behandles. Tidligere sikkerhetsavsetning er omklassifisert til annen egenkapital, men skattemessig behandling er ikke endelig besluttet av Finansdepartementet. Det er i regnskapet foretatt en avsetning for en eventuell skattekostnad knyttet til den tidligere sikkerhetsavsetningen.

Forsikringsdelen av virksomheten beregner tapspotensiale og kapitalkrav etter standardmetoden, som definert i Solvens II forskriften. Solvensmargin per 31. desember 2016 var 155 prosent.

Det er fremdeles uavklarte forhold knyttet til Solvens II-reguleringen. Forsikringsbransjen er opptatt av man ikke skal få endring i prinsipper for måling av forsikringstekniske avsetninger på implementeringstidspunktet eller for løpende avsetninger fremover der skatteeffekten påvirker solvensmarginen negativt. Bransjens synspunkter frontes overfor myndighetene gjennom Finans Norge.

Tverrsektoriell rapportering

Eika Gruppen rapporterer konsernets samlede soliditet etter regelverket for tverrsektorielle grupper (konglomeratreglene).

Utsiktene fremover

Det forventes fortsatt en moderat vekst i norsk økonomi i de kommende år. Oljeinvesteringene fortsetter å falle inn i 2017, men nedgangen her, oppveies av økte boliginvesteringer. Sysselsettingen vil trolig stige, men neppe nok til at arbeidsledigheten går ned. Pris- og lønnsveksten vil trolig bli moderat under forutsetning av at kronkursen stabiliserer seg nær dagens nivåer. Kredittveksten til husholdningenes ventes å holde seg sterk, da boligprisveksten forventes å fortsette i det meste av 2017. Norges Bank varsler at det skal mye til for at de endrer rentene i løpet av 2017.

Makrobildet for norsk økonomi vil påvirke konsernets og lokalbankenes vekst, selv om det for lokalbankene er store regionale forskjeller.

Tap på utlån har vært lave de siste årene, og det er grunn til å vente noe høyere tap fremover. Det ventes fortsatt sterk konkurranse innenfor konsernets virksomhetsområder. God risikoseleksjon, vedvarende effektivisering av driften, økt salg gjennom personlig rådgivning i bank og i digitale kanaler, vil være viktig for lønnsomheten i konsernet og alliansebankene fremover.

De regulatoriske rammebetingelser for bank- og forsikringsnæringen er i endring med innføring av blant annet CRD IV og Solvency II. Selv om flere av regelendringene er vedtatt med virkning fra 2016, er nivåer og innretninger i noen av disse endringene ikke endelig avklart.

For å sikre gode rammevilkår for alliansen, arbeider Eika Gruppen aktivt i næringen og overfor myndighetene for å sikre like konkurransevilkår for bankene. Innretningen på den nye finansskatten som ble innført med virkning fra 2017 rammer dessverre lokale banker hardere enn andre banker og finansinstitusjoner, og vil kunne svekke sysselsetting og lokal næringsutvikling.

Innovasjonstakten i næringen er høy, med særlig vekt på digitale betjeningsløsninger, forbedret kundedialog og effektiv operasjonell drift. Partnerskap og nye leveransemodeller vurderes løpende. Lokalbankens kjerneverdier og posisjon legger premisene for utviklingen av alliansens fremtidige betjeningsløsninger. Kundetilfredshetsmålinger i 2016, viser at kundene verdsetter at Eika Alliansens lokalbanker, i større grad enn konkurrentene, tilbyr både personlig rådgivning og gode digitale løsninger når kunden har behov for det.

Det er styrets vurdering at fokus på lønnsom og effektiv drift over tid har gitt gode resultater og bedret leveransekraften. Konsernet har oppnådd markedsmessig og konkurransedyktig egenkapitalavkastning de siste årene.

Soliditeten i de enkelte datterselskapene, og for konsernet samlet sett, er tilfredsstillende. Alle deler av virksomheten arbeider kontinuerlig med forbedring av leveranser til lokalbankene og sluttkundene.

Oslo, 9. februar 2017
Styret i Eika Gruppen AS

Allan Troelsen
Styrets leder

Jan L. Andreassen

Elling G. Berntsen

Rolf E. Delingsrud

Mads Indrehus

Bente Sollid Storehaug

Arild Bohlin

Svein Sivertsen

Hege Toft Karlsen
Konsernsjef

Konsernresultat

Beløp i tusen kroner	Noter	Konsern			
		4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Helår 2016	Helår 2015
Renteinntekter og lignende inntekter		142 125	135 123	559 168	531 709
Rentekostnader og lignende kostnader		28 922	30 693	121 778	135 326
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		113 203	104 430	437 390	396 383
Netto premieinntekter forsikring		488 736	477 530	1 905 866	1 842 982
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer		12 290	13 435	47 125	13 889
Sum utbytte og inntekter av verdipapirer		12 290	13 435	47 125	13 889
Provisjonsinntekter mv.		122 065	115 989	457 300	413 341
Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader		142 413	118 765	514 878	463 961
Netto provisjonsinntekter		(20 348)	(2 776)	(57 578)	(50 620)
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer		5 551	(14 345)	25 983	(37 844)
Andre inntekter		85 052	108 949	306 879	328 790
Netto driftsinntekter		684 484	687 223	2 665 665	2 493 580
Erstatningskostnader		285 308	265 031	1 249 597	1 182 223
Lønn og generelle administrasjonskostnader		199 412	176 115	668 932	598 599
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger		6 361	10 672	22 871	24 309
Andre driftskostnader		60 457	47 378	161 744	151 146
Resultat før tap og nedskrivninger		132 946	188 027	562 521	537 303
Tap på utlån og andre fordringer	Note 7	12 834	13 736	53 617	41 251
Resultat før skatt		120 112	174 291	508 904	496 052
Skattekostnad		23 155	54 185	114 910	142 355
Periodens resultat		96 957	120 106	393 994	353 697

Resultat morselskap

Beløp i tusen kroner	Morselskap			
	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Helår 2016	Helår 2015
Renteinntekter og lignende inntekter	2 427	4 978	13 974	24 602
Rentekostnader og lignende kostnader	4 775	7 799	24 253	35 828
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	(2 348)	(2 821)	(10 279)	(11 226)
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer	2 874	3 348	3 111	3 801
Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	495 000	471 500	495 000	471 500
Sum utbytte og inntekter av verdipapirer	497 874	474 848	498 111	475 301
Provisjonsinntekter mv.	86	99	467	426
Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader	129	192	939	954
Netto provisjonsinntekter	(43)	(93)	(472)	(528)
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer	(261)	(20 150)	4 822	(21 084)
Andre inntekter	95 859	95 763	333 408	313 183
Netto driftsinntekter	591 081	547 547	825 590	755 646
Lønn og generelle administrasjonskostnader	101 145	87 257	334 204	284 967
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	1 216	1 261	5 217	5 301
Andre driftskostnader	33 987	27 553	79 115	86 225
Resultat før tap og nedskrivninger	454 733	431 476	407 054	379 153
Tap på utlån og andre fordringer	-	26	356	26
Nedskrivning finansielle eiendeler	-	(14 017)	-	(17 898)
Resultat før skatt	454 733	445 467	406 698	397 025
Skattekostnad	93 513	122 482	84 258	106 114
Periodens resultat	361 220	322 985	322 440	290 911
OVERFØRINGER				
Foreslått utbytte			302 813	181 688
Overført til annen egenkapital			19 627	109 223
Sum overføringer			322 440	290 911

Balanse – Eiendeler

Morselskap				Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.2016	31.12.2015
-	-	Kontanter og fordringer på sentralbanker		53 197	53 022
572 609	237 862	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Note 5	1 496 597	1 353 689
-	-	Brutto utlån til kunder		4 048 927	3 834 598
-	-	Nedskrivninger på utlån		57 796	47 978
-	-	Netto utlån kunder	Note 6,7,8	3 991 131	3 786 620
-	140 000	Obligasjoner og andre rentepapirer med fast avkastn.	Note 9	2 973 195	2 969 148
361 040	358 587	Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastn.	Note 10	1 078 612	1 080 467
1 110 645	1 110 645	Eierinteresser i konsernselskap	Note 11	-	-
1 471 685	1 609 232	Sum verdipapirer		4 051 807	4 049 615
23 567	19 503	Utsatt skattefordel		81 019	98 288
3 055	1 721	Andre immaterielle eiendeler		67 838	57 924
26 622	21 224	Sum immaterielle eiendeler		148 857	156 212
17 000	16 981	Driftsløsøre og eiendom		28 384	30 949
17 000	16 981	Sum varige driftsmidler		28 384	30 949
-	-	Gjenforsikringsandel av forsikr. tekniske avsetninger	Note 12	978 678	923 334
-	-	Fordringer på forsikringstakere og gjenforsikrere		1 019 786	915 444
592 098	639 719	Andre eiendeler		143 699	124 485
8 813	9 715	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		107 732	111 987
2 688 827	2 534 733	Sum eiendeler		12 019 868	11 505 357

Balanse – Gjeld og egenkapital

Morselskap				Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.2016	31.12.2015
272 196	250 683	Gjeld til kredittinstitusjoner	Note 13	303 568	326 364
-	-	Innskudd fra kunder	Note 14	4 529 076	4 049 614
549 675	224 885	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 15	224 885	549 675
-	-	Forsikringstekniske avsetninger	Note 12	3 411 577	3 244 597
107 270	80 195	Betalbar skatt		94 566	156 782
181 688	302 813	Foreslått utbytte		302 813	181 688
32 299	66 207	Annen gjeld		221 196	209 255
321 257	449 215	Sum annen gjeld		618 575	547 725
66 488	111 604	Påløpne kostnader og ikke opptjente inntekter		403 654	337 196
28 554	27 912	Avsetning for forpliktelser		102 272	115 203
224 510	224 660	Ansvarlig lånekapital	Note 16	473 732	473 635
1 462 680	1 288 959	Sum gjeld		10 067 339	9 644 009
24 225	24 225	Aksjekapital		24 225	24 225
817 814	817 814	Overkurs		817 814	817 814
234 219	234 219	Annen innskutt egenkapital		234 219	234 219
1 076 258	1 076 258	Sum innskutt egenkapital		1 076 258	1 076 258
149 889	169 516	Sum opptjent egenkapital		876 271	785 090
1 226 147	1 245 774	Sum egenkapital		1 952 529	1 861 348
2 688 827	2 534 733	Sum gjeld og egenkapital		12 019 868	11 505 357

Endringer i egenkapitalen

Beløp i tusen kroner	Konsern				
	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2014	24 225	817 814	234 219	407 888	1 484 146
Endr. regnskapsprinsipp - Sikkerhetsavsetning	-	-	-	209 590	209 590
Endr. regnskapsprinsipp - IAS 19 Pensjoner	-	-	-	(8 192)	(8 192)
Periodens resultat	-	-	-	64 132	64 132
Balanse per 31. mars 2015	24 225	817 814	234 219	673 418	1 749 676
Periodens resultat	-	-	-	79 265	79 265
Balanse per 30. juni 2015	24 225	817 814	234 219	752 682	1 828 940
Periodens resultat	-	-	-	90 194	90 194
Balanse per 30. september 2015	24 225	817 814	234 219	842 876	1 919 134
Periodens resultat	-	-	-	120 106	120 106
Andre føringer mot egenkapitalen	-	-	-	3 794	3 794
Avsatt utbytte	-	-	-	(181 688)	(181 688)
Balanse per 31. desember 2015	24 225	817 814	234 219	785 090	1 861 348
Periodens resultat	-	-	-	49 891	49 891
Balanse per 31. mars 2016	24 225	817 814	234 219	834 981	1 911 239
Periodens resultat	-	-	-	150 319	150 319
Balanse per 30. juni 2016	24 225	817 814	234 219	985 300	2 061 558
Periodens resultat	-	-	-	96 827	96 827
Balanse per 30. september 2016	24 225	817 814	234 219	1 082 127	2 158 385
Periodens resultat	-	-	-	96 957	96 957
Avsatt utbytte	-	-	-	(302 813)	(302 813)
Balanse per 31. desember 2016	24 225	817 814	234 219	876 271	1 952 529

Beløp i tusen kroner	Morselskap				
	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2014	24 225	817 814	234 219	39 901	1 116 159
Endr. Regnskapsprinsipp - IAS 19 Pensjoner	-	-	-	124	124
Periodens resultat	-	-	-	(5 661)	(5 661)
Balanse per 31. mars 2015	24 225	817 814	234 219	34 364	1 110 622
Periodens resultat	-	-	-	(15 291)	(15 291)
Balanse per 30. juni 2015	24 225	817 814	234 219	19 072	1 095 330
Periodens resultat	-	-	-	(11 121)	(11 121)
Balanse per 30. september 2015	24 225	817 814	234 219	7 951	1 084 209
Periodens resultat	-	-	-	322 986	322 986
Andre føringer mot egenkapitalen	-	-	-	640	640
Avsatt utbytte	-	-	-	(181 688)	(181 688)
Balanse per 31. desember 2015	24 225	817 814	234 219	149 889	1 226 147
Periodens resultat	-	-	-	(7 542)	(7 542)
Balanse per 31. mars 2016	24 225	817 814	234 219	142 347	1 218 605
Periodens resultat	-	-	-	(9 123)	(9 123)
Balanse per 30. juni 2016	24 225	817 814	234 219	133 224	1 209 482
Periodens resultat	-	-	-	(22 115)	(22 115)
Balanse per 30. september 2016	24 225	817 814	234 219	111 109	1 187 367
Periodens resultat	-	-	-	361 220	361 220
Avsatt utbytte	-	-	-	(302 813)	(302 813)
Balanse per 31. desember 2016	24 225	817 814	234 219	169 516	1 245 774

Avsetning til naturskadefond og avsetning til garantiordning i Eika Forsikring er klassifisert som annen egenkapital. I konsernets annen egenkapital 31. desember 2016 utgjør disse postene 181 millioner kroner.

Sikkerhetsavsetningen var tidligere en del av de forsikringstekniske avsetningene. I forbindelse med regulatoriske endringer ble denne avviklet 1. januar 2016. Den tidligere avsetningen er ført mot egenkapital og utsatt skatt. Sammenligningstall er omarbeidet.

Prinsipp for føring av pensjonskostnader ble endret fra NRS 6 til IAS 19 med virkning fra 1. januar 2015. Implementeringseffekten ble ført mot egenkapitalen netto etter skatt. Fra og med regnskapsåret 2015 reguleres endringer i estimatavvik direkte mot egenkapitalen og ikke som en del av de resultatførte pensjonskostnadene. Alle kollektive ytelsesordninger er avviklet med virkning fra 1. juli 2016.

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner	Morselskap		Konsern	
	2016	2015	2016	2015
Kontanstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad	406 698	397 025	508 904	496 052
Periodens betalte skatt	(107 270)	(97 391)	(156 782)	(108 181)
Ordinære avskrivninger	5 217	5 301	25 714	27 173
Verdiregulering verdipapirer	(5 112)	20 875	(25 687)	37 695
Verdiendring finansielle anleggsmidler	-	(17 898)	-	-
Pensjonskostnad uten kontanteffekt	(642)	3 553	(16 007)	10 627
Andre poster uten kontanteffekt	360	1 451	20 236	(5 250)
Netto kjøp/salg verdipapirer	(2 982)	(177 069)	12 947	(592 045)
Endring i forsikringstekniske avsetninger	-	-	166 980	125 991
Endring i utlån til kredittinstitusjoner	200 000	285 865	-	(4 135)
Endring i lån til kunder	-	6 036	(204 511)	(143 910)
Endring i innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner	-	-	478 179	386 402
Endring i andre kortsiktige eiendeler og gjeld	(441 000)	(514 920)	(96 246)	(98 219)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	55 269	(87 172)	713 727	132 200
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av driftsmidler og immaterielle eiendeler	-	-	25	-
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler og immaterielle eiendeler	(3 864)	(7 725)	(53 017)	(55 697)
Utbetaling av konsernbidrag	-	(15 260)	-	-
Innbetaling av konsernbidrag	471 500	455 950	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	467 636	432 965	(52 992)	(55 697)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Endring i gjeld til kredittinstitusjoner	(10 964)	67 180	(10 964)	67 180
Endring i obligasjonsgjeld	(325 000)	(290 000)	(325 000)	(290 000)
Endring i ansvarlig lånekapital	-	-	-	250 000
Utbetaling av utbytte	(181 688)	(254 363)	(181 688)	(254 363)
Netto kontantstrøm fra finansielle aktiviteter	(517 652)	(477 183)	(517 652)	(227 183)
Netto endring bankinnskudd, kontanter og lignende	5 253	(131 390)	143 083	(150 680)
Bankinnskudd og lignende 1.1.	27 609	158 999	1 401 711	1 552 391
Bankinnskudd og lignende ved utgangen av perioden	32 862	27 609	1 544 794	1 401 711

Noter til regnskapet

Note 1 – Regnskapsprinsipper mv.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Eika Gruppen utarbeider selskapsregnskap og konsernregnskap etter NGAAP. Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven av 1998 samt gjeldende regnskapsstandarder. Konsernets virksomhet er underlagt forskriftene om årsregnskap for banker og finansieringsvirksomhet, forsikringselskap og verdipapirforetak, gitt av Finanstilsynet. Konsernets regnskap er utarbeidet med utgangspunkt i forskrift om årsregnskap for banker og finansieringsforetak. Beskrivelse av de regnskapsprinsipper konsernet har lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet fremkommer i konsernets årsrapport for 2015.

Ny årsoppgjørsvorskrift for skadeforsikringselskaper, trådte i kraft fra 1. januar 2016. Forskriften avviker på enkelte punkter fra forslaget departementet hadde på høring. Vedtatt forskrift fastsetter blant annet at erstatningsavsetningene ikke skal diskonteres, slik som under Solvens II og at risikomarginen som beregnes under Solvens II, ikke vil være en regnskapsmessig avsetning.

Bruk av estimater og skjønn

Utarbeidelsen av regnskapet og anvendelse av de valgte regnskapsprinsipper innebærer vurderinger, utarbeidelse av estimater og anvendelse av forutsetninger som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når det foreligger grunnlag for å fastsette nye estimater. Vesentlige estimater relaterer seg til nedskrivninger på utlån til kunder, verdsettelse av verdipapirer og beregning av forsikringstekniske avsetninger.

Klassifisering av kostnader

Forsikringsvirksomheten klassifiserer den delen av driftskostnader som er knyttet til skadebehandling som indirekte skadebehandlingskostnader. Indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Denne klassifiseringen er videreført i konsernregnskapet.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon

I de tilfeller nye regnskapsprinsipper tas i bruk eller poster i regnskapet klassifisering på annen måte omarbeides tall fra tidligere perioder for å gjøre regnskapene sammenlignbare.

Endring sikkerhetsavsetning

Ved innføring av ny regnskapsforskrift bortfalt det tidligere særnorske kravet om sikkerhetsavsetning for norske skade-forsikringselskaper. Etter Solvens II-reglene skal det beregnes en risikomargin, men en tilsvarende beregning skal ikke gjøres regnskapsmessig.

Sikkerhetsavsetning ble oppløst med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2016. Avvikling av sikkerhetsavsetningen er behandlet som prinsippendring og dermed ført direkte mot egenkapitalen. Opphør av avsetningen er behandlet som prisnippendring da bakgrunnen er regulatorisk endring og ikke endring i forutsetninger eller ny informasjon knyttet til et tidligere estimat. På bakgrunn av at Finansdepartementet ennå ikke har tatt beslutning i forhold til skattemessig behandling av den tidligere sikkerhetsavsetningen, har selskapet valgt å avsatte beregnet utsatt skatt som en forpliktelse i balansen. Sammenligningstall for tidligere perioder er omarbeidet.

Note 2 – Finansiell risiko

Konsernets vesentligste risiko er kreditt- og motpartsrisiko, hovedsakelig knyttet til objektsfinansiering og usikret kreditt knyttet til utstedelse av kredittkort i Eika Kredittbank og fordringer på forsikringskunder og reassurandører i Eika Forsikring. Videre er risikoen knyttet til investeringer i rentepapirer, bankplasseringer og øvrige fordringer.

Konsernets forsikringsrisiko er knyttet til Eika Forsikring og virksomheten innen skade- og helseforsikring og hvorvidt forsikringspremier og reserver er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene ovenfor forsikringstagerne. Forsikringsvirksomheten kjøper reassuranse for å redusere risikoen og programmet fastsettes med bakgrunn i forretningsmål og risikoappetitt.

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Konsernets eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til kreditt- og finansieringsvirksomheten i Eika Kredittbank.

Konsernets operasjonelle risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko, omdømmerisiko og juridisk risiko. Klarhet i arbeidsdeling og roller og ansvar, effektive prosesser samt hensiktsmessig kontroll og lederoppfølging reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernet har utarbeidet beredskapsplaner og tegnet forsikringer for å håndtere krisesituasjoner og sikre forretningskontinuitet.

Risikoviljen på tvers av risikoklasser operasjonaliseres gjennom fastsettelse av risikovilje, riskpolicyer, rammer og delegering av ansvar og fullmakt. Jevnlig overvåking og risikorapportering bidrar til at styret og ledelsen får tilstrekkelig informasjon om og styring og kontroll med risikoene.

Det er ingen vesentlige endringer i risikobildet ved utgangen 2016 sammenlignet med omtalen i årsrapporten for 2015. For nærmere beskrivelse av finansiell risiko henvises det til konsernets årsrapport.

Note 3 – Soliditet

Eika Gruppen er en tverrsektoriell finansiell gruppe med omtrent like mye bank- som forsikringsvirksomhet og skal i utgangspunktet bare underlegges forskriften om konsolidering mv. i tverrsektorielle grupper (konglomeratreglene). Finansdepartementet har gitt Finanstilsynet hjemmel til å pålegge ytterligere rapportering ut i fra soliditets- eller tilsynsmessige hensyn. Finanstilsynet fattet i mai 2016 vedtak om at Eika Gruppen på solo- og konsolidert basis skal underlegges CRD IV-regelverket. Dette medfører at konsernet med virkning fra 2016 rapporteres som et delkonsern CRD IV bestående av morselskapet, finansieringsvirksomheten og verdipapirvirksomheten. Etter gjeldende regler under CRD IV skal det på konsolidert basis gjøres fradrag i ansvarlig kapital for investeringen i forsikringsvirksomheten. Forsikringsdelen av konsernet beregner fra 1. januar 2016 risiko og kapital situasjon etter reglene under Solvens II. Eika Gruppen rapporterer konsernets samlede soliditet etter reglene om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene) halvårlig, første gang 30. juni 2016.

Kapitaldekning CRD IV

Eika Gruppen beregner og rapporterer konsolidert kapitaldekning for delkonsern CRD IV bestående av Eika Gruppen (mor), Eika Kredittdbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmedling. Etter CRD IV-regelverket skal det i konsernets ansvarlige kapital gjøres fradrag for investeringen i forsikringsvirksomheten. Fradraget gjøres for den delen av investeringen som overstiger 10 prosent av ren kjernekapital og den overskytende delen av investeringen inngår i beregningsgrunnlaget for kredittrisiko med 250 prosent vekt. Etter regelendring fra Finanstilsynet gjøres det med virkning fra 2016 ikke lenger fradrag i ansvarlig kapital for investeringen i SDC hverken på solo- eller delkonsolidert nivå. Standardmetoden benyttes for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Beløp i tusen kroner	Morselskap		Delkonsern CRD IV	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Aksjekapital	24 225	24 225	24 225	24 225
Overkurs	817 814	817 814	817 814	817 814
Annen egenkapital	403 735	384 108	464 573	374 391
Sum egenkapital	1 245 774	1 226 147	1 306 612	1 216 430
Immaterielle eiendeler	(1 721)	(3 055)	(54 670)	(40 594)
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller	-	-	(12)	(12)
Sum ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1 244 053	1 223 092	1 251 930	1 175 824
Innskudd av ansvarlig kapital i forsikringsvirksomheten	-	-	(268 915)	-
Fradrag for vesentlige investeringer i finansiell sektor	-	(40 342)	-	(45 069)
Ren kjernekapital	1 244 053	1 182 750	983 015	1 130 755
Annen godkjent kjernekapital - fondsobligasjon	100 000	100 000	100 000	100 000
Kjernekapital	1 344 053	1 282 750	1 083 015	1 230 755
Tilleggskapital - ansvarlig lån	125 000	125 000	125 000	125 000
Ansvarlig kapital	1 469 053	1 407 750	1 208 015	1 355 755
Vektet beregningsgrunnlag kredittrisiko	2 057 067	2 193 558	4 824 296	4 898 575
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	532 487	482 364	1 373 291	1 208 155
Sum vektet beregningsgrunnlag	2 589 554	2 675 922	6 197 587	6 106 730
Kapitalkrav tilsvarende 8 % av beregningsgrunnlag	207 164	214 074	495 807	488 538
Kapitalbevaringsbuffer (2,5 %)	64 739	66 898	154 940	152 668
Systemrisikobuffer (3,0 %)	77 687	80 278	185 928	183 202
Motsyklisk buffer (1,5 % fra 30. juni 2016)	38 843	26 759	92 964	61 067
Kombinerte bufferkrav	181 269	173 935	433 831	396 937
Ren kjernekapitaldekning	48,0 %	44,2 %	15,9 %	18,5 %
Kjernekapitaldekning	51,9 %	47,9 %	17,5 %	20,2 %
Ansvarlig kapitaldekning	56,7 %	52,6 %	19,5 %	22,2 %
Overskudd av ansvarlig kapital	1 080 620	1 019 741	278 377	470 279

Solvensmargin – Solvens II

Fra 1. januar 2016 er norske skadeforsikringselskaper underlagt det nye felleseuropeiske solvensdirektivet Solvens II. Dette innebærer en ny måte å beregne selskapets risiko og kapitalstatus på, hvor selskapene gjennom å ta hensyn til alle risikoklasser de er eksponert for beregner et krav til tilgjengelig solvenskapital som skal sikre selskapets drift. Eika Forsikring beregner tapspotensiale og kapitalkrav etter standardmetoden, som definert i Solvens II forskriften.

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	01.01.2016
Samlet kapitalkrav (SCR)	793 356	749 971
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	1 229 218	1 200 182
Solvensmargin	155 %	160 %

Tverrsektoriell soliditet

Konsernet rapporterer samlede soliditet i tråd med regelverket om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene). Første rapportering var 30. juni 2016.

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	30.06.2016
Kapitalkrav for CRD IV-foretakene	882 691	793 589
Solvenskapitalkrav for forsikringsdelen av gruppen	793 356	760 342
Netto ansvarlig kapital i gruppen	2 312 040	2 259 447
Overskudd av ansvarlig kapital	635 993	705 516

Note 4 - Segmentsanalyse

Beløp i tusen kroner	Fellestjenster, drift og utvikling		Forsikring		Finansiering		Sparing og plassering		Eiendomsmegling		Øvrig virksomhet og konsernposter		Konsern		4. kvartal
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	
Netto renteinntekter	-	-	11 645	13 395	104 857	94 691	163	174	14	7	(3 476)	(3 837)	113 203	104 430	
Netto premieinntekter	-	-	488 736	477 530	-	-	-	-	-	-	-	-	488 736	477 530	
Prov- og øvr.inntekter	95 861	84 496	79 361	87 160	3 330	13 147	58 779	52 492	10 859	10 419	(23 232)	(23 686)	224 958	224 028	
Provisjonskostnader	-	-	(104 448)	(83 873)	(18 933)	(18 150)	(18 893)	(16 540)	(8)	(33)	(131)	(169)	(142 413)	(118 765)	
Netto driftsinntekter	95 861	84 496	475 294	494 212	89 254	89 688	40 049	36 126	10 865	10 393	(26 839)	(27 692)	684 484	687 223	
Erstatningskostnader	-	-	285 308	265 031	-	-	-	-	-	-	-	-	285 308	265 031	
Driftskostnader	95 872	84 063	71 650	50 409	48 365	51 345	26 557	26 450	10 229	9 118	13 557	12 780	266 230	234 165	
Tap på utlån og fordr.	-	-	201	248	12 598	13 804	-	-	35	(342)	-	26	12 834	13 736	
Resultat før skatt	(11)	433	118 135	178 524	28 291	24 539	13 492	9 676	601	1 617	(40 396)	(40 498)	120 112	174 291	
Skattekostnad	(3)	108	22 760	45 288	7 142	10 199	2 877	2 900	202	629	(9 823)	(4 939)	23 155	54 185	
Resultat etter skatt	(8)	325	95 375	133 236	21 149	14 340	10 615	6 776	399	988	(30 573)	(35 559)	96 957	120 106	

Beløp i tusen kroner	Fellestjenster, drift og utvikling		Forsikring		Finansiering		Sparing og plassering		Eiendomsmegling		Øvrig virksomhet og konsernposter		Konsern		Helår
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	
Netto renteinntekter	-	-	46 292	57 158	405 646	353 580	665	707	-760	(121)	(14 453)	(14 941)	437 390	396 383	
Netto premieinntekter	-	-	1 905 866	1 842 982	-	-	-	-	-	-	-	-	1 905 866	1 842 982	
Prov- og øvr.inntekter	333 408	313 183	258 350	217 635	75 089	44 624	204 003	186 096	44 836	44 077	(78 399)	(87 439)	837 287	718 176	
Provisjonskostnader	-	-	(368 580)	(325 285)	(75 609)	(75 318)	(69 711)	(62 368)	(63)	(115)	(915)	(875)	(514 878)	(463 961)	
Netto driftsinntekter	333 408	313 183	1 841 928	1 792 490	405 126	322 886	134 957	124 435	44 013	43 841	(93 767)	(103 255)	2 665 665	2 493 580	
Erstatningskostnader	-	-	1 249 597	1 182 223	-	-	-	-	-	-	-	-	1 249 597	1 182 223	
Driftskostnader	332 462	312 704	196 528	161 138	194 369	178 536	94 716	94 439	40 260	37 222	(4 788)	(9 985)	853 547	774 054	
Tap på utlån og fordr.	356	-	1 197	517	52 126	41 081	-	-	(62)	(373)	-	26	53 617	41 251	
Resultat før skatt	590	479	394 606	448 612	158 631	103 269	40 241	29 996	3 815	6 992	(88 979)	(93 296)	508 904	496 052	
Skattekostnad	148	120	91 947	121 531	31 247	31 517	9 610	8 383	1 187	2 124	(19 229)	(21 320)	114 910	142 355	
Resultat etter skatt	442	359	302 659	327 081	127 384	71 752	30 631	21 613	2 628	4 868	(69 750)	(71 976)	393 994	353 697	
Eiendeler	166 969	142 643	5 436 240	5 315 590	5 847 689	5 463 453	148 572	141 740	30 187	29 523	390 211	412 408	12 019 868	11 505 357	
Gjeld og forpliktelser	193 273	114 993	4 396 215	4 276 564	5 131 341	4 741 737	110 513	82 670	13 289	10 384	222 708	417 661	10 067 339	9 644 009	

Note 5 – Fordringer på og utlån til kredittinstitusjoner

Beløp i tusen kroner	Morselskap		Konsern	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Bankinnskudd driftskonti	142	104	576 968	487 868
Bankinnskudd plasseringskonti	3 434	3 405	869 543	828 836
Bundne bankinnskudd	29 286	24 100	45 086	31 985
Sum innskudd i banker	32 862	27 609	1 491 597	1 348 689
Utlån til selskap i samme konsern	200 000	540 000	-	-
Utlån til andre kredittinstitusjoner	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum utlån til kredittinstitusjoner	205 000	545 000	5 000	5 000
Sum fordringer på og utlån til kredittinstitusjoner	237 862	572 609	1 496 597	1 353 689

Det er etablert retningslinjer og rammer for plassering av midler i kredittinstitusjoner. Av konsernets plasseringer på 1,5 milliarder kroner per 31. desember 2016 var 93,6 prosent plassert i banker med rating A- eller bedre. Av morselskapets innskudd i banker var 100 prosent plassert i banker med rating A- eller bedre.

Note 6 – Utlån til kunder

	31.12.2016	31.12.2015
Nedbetalingslån	832 136	735 920
Leiefinansieringsavtaler	1 232 768	1 184 508
Brukskreditter	1 984 023	1 914 170
Utlån før spesifiserte og uspesifiserte nedskrivninger	4 048 927	3 834 598
Individuelle nedskrivninger	13 732	10 001
Gruppevise nedskrivninger	44 064	37 977
Netto utlån til kunder	3 991 131	3 786 620
Individuelle nedskrivninger		
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	10 001	13 087
- Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	3 198	4 570
Periodens nedskrivninger til dekning av tap på utlån	533	(7 656)
Individuelle nedskrivninger for verdifall	13 732	10 001
Gruppevise nedskrivninger		
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	37 977	40 309
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	6 087	(2 332)
Gruppevise nedskrivninger for verdifall	44 064	37 977

Note 7 – Tap og nedskrivninger på utlån og fordringer

Beløp i tusen kroner	Konsern			
	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	Helår 2016	Helår 2015
Spesifikasjon av periodens tap og nedskrivninger på utlån til kunder				
Periodens endring i individuelle nedskrivninger for verdifall	(66)	(645)	3 731	(3 085)
Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	1 599	3 118	6 088	(2 332)
Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap	490	448	2 529	2 251
Konstaterte tap i perioden	19 128	12 255	53 083	48 768
Inngang på tidligere konstaterte tap	(8 553)	(1 371)	(13 306)	(4 520)
Sum tap og nedskrivninger på utlån	12 598	13 805	52 125	41 082
Spesifikasjon av periodens tap på andre fordringer				
Endring i tapsavsetning	(35)	(343)	(65)	(1 211)
Konstaterte tap i perioden	304	306	1 780	5 714
Inngang på tidligere konstaterte tap	33	32	223	4 334
Sum tap og nedskrivninger på andre fordringer	236	(69)	1 492	169
Sum tap og nedskrivninger	12 834	13 736	53 617	41 251

Note 8 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015
Brutto misligholdt	128 946	88 204
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer	9 297	14 495
- Nedskrivninger misligholdte/tapsutsatt	(50 393)	(37 133)
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	87 850	65 566

Nedskrivninger for misligholdte og tapsutsatte engasjementer omfatter individuelle nedskrivninger for objektsfinansiering og totale nedskrivninger for kredittkort.

Note 9 – Certifikater, obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Obligasjoner og sertifikater etter utstedersektor

Beløp i tusen kroner	Gj.snitt. eff.rente	Modifisert durasjon	Pålydende	Kostpris	Markedsverdi
Stater	0,62 %	0,31	130 000	129 773	129 835
Kommuner og fylkeskommuner	1,62 %	1,27	436 641	441 224	440 584
Obligasjoner med fortrinnsrett	1,47 %	0,74	800 000	814 530	813 804
Forretningsbanker	1,72 %	1,66	184 000	186 609	186 665
Sparebanker	1,71 %	0,47	1 391 500	1 409 994	1 402 307
Sum markedsbaserte verdipapirer			2 942 141	2 982 130	2 973 195

Ved prisberegning av obligasjoner og sertifikater benytter konsernet priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Morselskapet har investeringer i ansvarlig obligasjon og fondsobligasjon utstedt av datterselskapet Eika Kredittdbank på til sammen 140 millioner kroner.

Note 10 – Aksjer, andeler og ander verdipapirer med variabel avkastning

Beløp i tusen kroner	Morselskap		Konsern	
	Kostpris	Bokført verdi	Kostpris	Bokført verdi
Aksjer i SDC AS	159 816	154 282	159 816	154 282
Andre aksjer	13 989	8 699	10 922	6 789
Verdipapirfond	193 673	195 606	844 693	917 541
Sum aksjer og andeler	367 478	358 587	1 015 431	1 078 612

Eika Gruppen har en strategisk investering i SDC AS. Eika Gruppen eier 339 310 aksjer, som gir en eierandel på 19,6 prosent. Investeringen er foretatt for å samle eierskapet i felles datasentral for bankene i Eika Alliansen. Verdien av investeringen er skrevet ned med DKK 32 millioner. Eika Gruppen anvender sikringsbokføring i forbindelse med låneopptak på DKK 159 millioner knyttet til denne aksjeinvestering. Lånet omregnes til valutakurs på balansedagen og urealisert valutagevinst/tap er tillagt aksjenes bokførte verdi.

Ved prisberegning av underliggende papirer i rentefond benytter konsernet priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forenings og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner. Markedsverdi på unoterte illikvide omløpsaksjer i aksjefond er fastsatt ved bruk av modeller hvor verdien blant annet estimeres basert på verdiutviklingen av børsnoteerte likvide aksjer som anses å være sammenlignbare med selskapets investeringer. For øvrige unoterte finansielle investeringer benyttes observerbare transaksjoner i markedet som grunnlag for prisingen. Investeringer i verdipapirfond er spesifisert i tabellen nedenfor.

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Antall	Kostpris	Markedsverdi
Verdipapirfondet Eika Norden	820	4 375	4 548	11 712	46 606	64 971
Verdipapirfondet Eika Norge	1 068	4 375	5 104	25 865	95 682	123 659
Verdipapirfondet Eika Global	5 963	8 750	8 857	51 053	51 113	75 832
Sum aksjefond	-	17 500	18 509	88 630	193 401	264 462
Verdipapirfondet Eika Sparebank	116 202	117 268	117 051	209 696	212 818	211 228
Verdipapirfondet Eika Obligasjon	-	-	-	95 287	93 624	95 916
Verdipapirfondet Eika Likviditet	-	-	-	123 270	124 598	123 820
Verdipapirfondet Eika Pengemarked	35 167	35 919	35 898	81 693	83 922	83 392
Verdipapirfondet Eika Kreditt	23 589	22 986	24 148	135 510	136 330	138 723
Sum rente- og obligasjonsfond	-	176 173	177 097	645 456	651 292	653 079
Sum		193 673	195 606	734 086	844 693	917 541

Note 11 – Investeringer i datterselskap

Beløp i tusen kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Kontor- adresse	Eierandel	31.12.2016	31.12.2015
Eika Forsikring AS	1997	Hamar	100 %	394 108	394 108
Eika Kredittbank AS	2006	Oslo	100 %	542 666	542 666
Eika Kapitalforvaltning AS	1997-2012	Oslo	100 %	145 938	145 938
Aktiv Eiendomsmegling 1)	2001	Oslo	100 %	27 300	27 300
Terra Gruppen AS	2000	Oslo	100 %	156	156
Norsk Sparebankgruppe AS	2001	Oslo	100 %	170	170
Terra Alliansen AS	2008	Oslo	100 %	156	156
Eika Alliansen AS	2008	Oslo	100 %	151	151
Sum eierinteresser i konsernselskap				1 110 645	1 110 645

1) Aktiv Eiendomsmegling består av Aktiv Eiendomsmegling AS og det heleide datterselskapet Aktiv Eiendomsoppgjør AS.

Note 12 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015
Avsetning for ikke opptjent premie, brutto	1 297 929	1 222 963
Erstatningsavsetning brutto	2 113 648	2 021 634
Sum forsikringstekniske bruttoavsetninger	3 411 577	3 244 597
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	322 864	293 493
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	655 814	629 841
Sum gjenforsikringsandel	978 678	923 334
Sum avsetninger for egen regning	2 432 899	2 321 263

Note 13 – Gjeld til og innskudd fra kredittinstitusjoner

Beløp i tusen kroner	Valuta	Rentebetingelser	Forfall	Morselskap		Konsern	
				31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Kassekreditt	NOK	Flytende+margin	-	56 215	67 180	56 215	67 180
Annen gjeld	DKK	Flytende+margin	2020	194 468	205 016	194 468	205 016
Sum gjeld til kredittinstitusjoner				250 683	272 196	250 683	272 196
Innskudd med avtalt løpetid	NOK	Flytende+margin	-	-	-	52 688	53 985
Innskudd uten avtalt løpetid	NOK	Flytende+margin	-	-	-	197	183
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner				-	-	52 885	54 168
Sum gjeld til og innskudd fra kredittinstitusjoner				250 683	272 196	303 568	326 364

Klassifisering i balansen

Innestående i bank og kassekreditt er presentert netto i balansen når disse har samme motpart. Ved netto innestående er beløpet presentert under fordringer på kredittinstitusjoner og ved netto trekk som gjeld til kredittinstitusjoner.

Ubenyttede trekkrammer

Konsernets selskaper hadde per 31. desember ubenyttede trekkrammer på kassekreditt på 294 millioner kroner og trekkfasiliteter på 300 millioner kroner. Morselskapet ubenyttede trekkramme på kassekreditt utgjorde av dette 94 millioner kroner.

Covenants

Selskapene i Eika Gruppen er bundet av kryssende mislighold innenfor konsernet og der er vilkår knyttet til eventuell endringer i Eika Gruppen AS's eierstruktur. Eika Gruppen AS og Eika Kredittdbank AS kan ikke pantsette aktiva uten långivers samtykke (negativ pledge). Rullerende tre års distribusjonsavtale med eierbankene forutsettes opprettholdt. I forbindelse med trekkrettigheter og kassekreditter er det stillet krav om minimum 10 prosent kapitaldekning.

Note 14 – Innskudd fra kunder

Beløp i tusen kroner	31.12.2016		31.12.2015	
	Beløp	Gj.snitt rente	Beløp	Gj.snitt rente
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	4 523 528	2,24 %	4 042 299	2,44 %
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	5 548	1,82 %	7 315	2,05 %
Sum innskudd fra kunder	4 529 076		4 049 614	

Gjennomsnittlig rente på innskudd og gjeld til kunder uten løpetid er beregnet ut ifra et aritmetisk gjennomsnitt av uvektet nominell rentesats. Innskuddene er i hovedsak fra privatmarkedet. De 10 største innskuddene utgjør samlet 1,6 prosent av total portefølje. Det største innskuddet utgjør 0,24 prosent av total portefølje.

Note 15 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Beløp i tusen kroner	Ramme	Valuta	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	31.12.2016		31.12.2015	
NO0010687320	300 000	NOK	Flytende	3M Nibor +1,30%	2013	2016	-			300 000
NO0010699093	250 000	NOK	Flytende	3M Nibor +1,45%	2013	2018	250 000			250 000
NO0010699093 Tilbakekjøp					2013	2018	-250 000			-
Over/underkurs							(115)			(325)
Sum verdipapirgjeld							224 885			549 675

Note 16 – Ansvarlig lånekapital

Beløp i tusen kroner	Ramme	Valuta	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	Morselskap		Konsern	
							31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
NO0010712508	100 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2014	Evigvarende	100 000	100 000	100 000	100 000
Amortiserte kostnader							(175)	(245)	(1 103)	(245)
Sum fondsobligasjoner							99 825	99 755	98 897	99 755
NO0010708324	125 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 2,30%	2014	2024	125 000	125 000	125 000	125 000
NO0010753346	250 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2015	2045	-	-	250 000	250 000
Amortiserte kostnader							(165)	(245)	(165)	(1 120)
Sum ansvarlig lån							124 835	124 755	374 835	373 880
Sum ansvarlig lånekapital							224 660	224 510	473 732	473 635

Evigvarende fondsobligasjon 100 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 3. juli 2019.
 Ansvarlig obligasjonslån 125 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 26. mars 2019.
 Ansvarlig obligasjonslån 250 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 11. desember 2025.

Note 17 – Nærstående parter

Som nærstående parter for Eika Gruppen AS ansees alle selskaper innen konsernet samt styremedlemmer og ledende ansatte. Det er transaksjoner mellom morselskapet og de øvrige selskapene som inngår som en del av den ordinære virksomheten. Transaksjonene omfatter administrative tjenester og leie av lokaler og driftsmidler, utlån og finansiering.

Dette er Eika Gruppen og Eika Alliansen

Eika Alliansen består av 73 lokalbanker, Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant Norges høyeste kundetilfredshet både for personkunder og bedrifter og er en drivkraft for vekst og utvikling for sine lokalsamfunn. Nær og personlig kundefrådgiving og fortsatt lokal tilstedeværelse der kundene er, skiller lokalbankene fra konkurrentene. Eika Gruppen er eid av lokalbankene og utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen.

Eika Gruppens visjon er «Vi styrker lokalbanken». Konsernet leverer komplette kundeløsninger innen bank, forsikring, sparing, pensjon, finansiering, kort og eiendomsmegling til lokalbankene.

Eika Alliansen er en av de største aktørene i det norske finansmarkedet og den viktigste aktøren for mange norske lokalsamfunn. Alliansen har en million kunder, 3000 medarbeidere, 400 lokalbankkontorer og en samlet forvaltningskapital på over 360 milliarder.

For mer informasjon - www.eika.no

Tlf: +47 22 87 81 00
E-post: post@eika.no
Parkveien 61
P.b 2349 Solli
0201 Oslo

www.eika.no

eika.